

Stichting Jazz Orchestra of the Concertgebouw

Geadviseerd subsidiebedrag: € 590.000

Gevraagd subsidiebedrag: € 590.000

Over de instelling

Stichting Jazz Orchestra of the Concertgebouw, podiumkunsten, muziekensembles en koren, Amsterdam

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw, opgericht in 1996, is een groot collectief van ritme- en blazerssecties dat concerten geeft in concert- en theaterzalen, festivals, jazzclubs, poppodia en scholen. Het ziet zichzelf als hét jazzensemble van Nederland, met een internationaal bereik. Het stelt zichzelf ten doel om de kracht en rijkdom van jazz en bigbandmuziek te promoten en levend te houden op hoog (inter)nationaal niveau, met speciale aandacht voor de ontwikkeling van Nederlandse jazz. Als kernwaarden van de jazz benoemt het orkest vrijheid, emancipatie, individualiteit en swing. De vaste kern van het orkest bestaat uit achttien bandleden, daaromheen is er een poule van remplaçanten. Het orkest bereikt jaarlijks gemiddeld veertigduizend bezoekers met zo'n vijftig concerten. Daarnaast organiseert het educatieve activiteiten en activiteiten gericht op talentontwikkeling, en beheert het een eigen onlinebibliotheek met bigbandarrangementen. Het orkest werkt veelvuldig samen met arrangeurs, componisten en solisten uit binnen- en buitenland.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.20 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Jazz Orchestra of the Concertgebouw een subsidiebedrag toe te kennen van € 590.000.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In de periode 2021 - 2024 ontving het Jazz Orchestra of the Concertgebouw een meerjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten. De raad heeft kennisgenomen van het monitoringdossier van dit fonds. Blijkens dit dossier en zijn jaarverantwoordingen heeft het Jazz Orchestra of the Concertgebouw de afgelopen jaren in artistiek opzicht goed gefunctioneerd. Vooral opvallend zijn het grote vakmanschap van de musici en de aansprekende solisten, die geregeld een divers publiek in hun kielzog meenemen.

De raad heeft de aanvraag voor de periode 2025 - 2028 met belangstelling gelezen. Hij ziet in het Jazz Orchestra of the Concertgebouw een bigband van internationale topkwaliteit. De muzikanten van het orkest verstaan hun vak goed en het orkest weet excellente internationale solisten aan zich te verbinden. In de ogen van de raad is het orkest de afgelopen periode in artistieke zin gegroeid, wat zich vooral uit in een opener blik naar maatschappelijke ontwikkelingen en naar actuele ontwikkelingen in het overige muziekveld.

Voor de komende periode houdt de instelling vast aan haar huidige drie programmaliĳnen: 'Jazz&Erfgoed', 'Jazz&Innovatie' en 'Jazz&Vrijheid'. De raad vindt het interessant dat het ensemble voor de invulling van deze liĳnen werkt met curatoren, die ieder vanuit hun eigen specialisme een artistieke visie ontwikkelen op een programmaliĳn. De raad vindt de gekozen curatoren - grote namen met achtergronden in de gospelmuziek, moderne dans, popcultuur, hiphop, Caribische muziek en jazzgeschiedenis - aansprekend. Hij kan zich voorstellen dat deze werkwijze bijdraagt aan de diversiteit en de zeggingskracht van de programma's. Het orkest werkt daarnaast samen met diverse Nederlandse en internationale dirigenten en arrangeurs, waarbij ook studenten van de Nederlandse conservatoria als arrangeurs worden uitgenodigd. Bij veel programma's worden (internationale) solisten en muzikale partners van grote naam betrokken.

Vooraf de plannen waarin het orkest genre-overstijgend werkt, bijvoorbeeld met hiphop, moderne dans of Caribische muziek, vindt de raad gedurfd en aansprekend. Hij merkt op dat de projecten in de programmaliĳn 'Jazz&Innovatie' nog het minst lijken uitgewerkt; de samenwerking met het moderne-dansgezelschap OFF Projects en de compositieopdrachten aan jonge musici klinken interessant, maar de raad had hier graag meer over gelezen.

De raad waardeert de twee festivals die het orkest organiseert: 'Big Sounds Amsterdam', een meerdaagse biënnale rond 'large ensembles' in samenwerking met verschillende Amsterdamse podia en het Conservatorium van Amsterdam, en het Jazz&Vrijheid Festival, een jaarlijks festival in het Amsterdamse DeLaMar Theater rondom Keti Koti. Hiermee vergroot het orkest zijn zichtbaarheid en zeggingskracht.

De raad oordeelt positief over de doorlopende liĳn die het Jazz Orchestra of the Concertgebouw uitzet op het gebied van talentontwikkeling voor verschillende doelgroepen. Er zijn programma's voor kinderen vanaf acht jaar (JOC & Leerorkest), voor jonge talenten vanaf twaalf jaar (JONG JOC), voor toptalenten vanaf achttien jaar (JOC Big Band Academy) en in 2024 start het orkest met een productiehuis voor nieuwe makers tot 35 jaar (JOC Productiehuis). Hierbij wordt samengewerkt met een breed scala aan partners en met de Nederlandse conservatoria. De oprichting van het productiehuis kan volgens de raad bijdragen

aan kansen voor jonge jazzmakers, die in Nederland niet wijdverbreid zijn. Ook de samenwerking met instellingen in het midden, oosten en zuiden van het land (Akoesticum in Ede, TivoliVredenburg in Utrecht, het Wilminktheater in Enschede en de Azijnfabriek in 's-Hertogenbosch) juicht de raad toe, omdat hiermee ook talent van buiten de standplaats Amsterdam kansen krijgt. Het orkest geeft verder jaarlijks compositieopdrachten aan jonge JOC-musici.

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw opereert in een internationale context. Het orkest staat binnen Nederland geregeld met internationale solisten op het podium. Daarnaast zal het in de komende periode jaarlijks minimaal één internationale tournee maken; in 2025 naar New York en in 2026-2027 naar Suriname en de Antillen. Bij deze laatste tournee zal ook worden gewerkt aan talentontwikkeling, in samenwerking met het Conservatorium van Suriname. In Europa zijn optredens voorzien op festivals als Pori Jazz, Berliner Jazztage en Gent Jazz. Voor een productie met het moderne-dansgezelschap OFFprojects van Amos Ben Tal wordt het Bonn BeethovenFest, meerjarig partner van dit dansgezelschap, beoogd als coproducent.

Maatschappelijke betekenis

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw presenteert voor de komende periode een aantal aansprekende samenwerkingen en programma's rond maatschappelijke thema's, zoals de genoemde samenwerkingen op het gebied van talentontwikkeling (met onder andere het Leerorkest) en het Jazz&Vrijheid Festival rond Keti Koti. Met programma's rond onderwerpen als het slavernijverleden, *civil rights* of Black Lives Matter, en met projecten rond jazz uit Indonesië en de Molukken, plaatst het orkest jazz in een historisch-maatschappelijke context. Met de concertserie 'All That Jazz' ontwikkelt het orkest een programma over de eerste decennia van de Amerikaanse jazz en de sociaal-maatschappelijke betekenis van jazz voor de eerste generatie zwarte jazzmusici.

Het orkest is goed zichtbaar op de podia in Amsterdam en de rest van Nederland. Daarnaast breidt het de komende periode zijn aanbod aan educatie en talentontwikkeling binnen de stad Amsterdam verder uit.

Jazz Orchestra of the Concertgebouw schrijft in zijn plan diversiteit en inclusie te zien als onderdeel van het DNA van de jazz. Het orkest presenteert voor de komende periode enkele aansprekende programmaonderdelen rond bijvoorbeeld het slavernijverleden, Black Lives Matter, Keti Koti, Indonesische jazz en hiphop. Het ensemble maakt hier ten opzichte van de vorige periode duidelijk stappen in. De gekozen muziek, de uitgenodigde solisten en de gekozen partners getuigen van een inclusieve programmering.

Het orkest beschrijft voldoende hoe het de Code Diversiteit & Inclusie toepast op het gebied van personeel en medewerkers. Met betrekking tot de vaste bezetting van het orkest vindt de raad het jammer dat die nog vrij eenvormig is in termen van gender, leeftijd en culturele achtergrond van de musici. De raad moedigt om die reden het voornemen van het orkest aan om vanaf subsidieperiode 2025 - 2028 de bezetting versneld te diversifiëren. Hij meent dat hiermee het orkest aan zeggingskracht en herkenbaarheid kan winnen voor een breder publiek. In zijn aanvraag beschrijft het orkest uitgebreid hoe diversiteit en inclusie thema's zijn in de werving van nieuwe musici, personeel en bestuur. De raad vindt het op grond hiervan aannemelijk dat de gemaakte plannen zullen bijdragen aan meer diversiteit en inclusie binnen het orkest. Het orkest zelf benoemt het voortzetten van de ingezette diversifiëringsslag als belangrijkste te zetten stap ten aanzien van de Code Diversiteit & Inclusie.

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw gaat in zijn aanvraag voldoende in op de toepassing van de kernwaarden uit de Fair Practice Code, zoals solidariteit, duurzaamheid en vertrouwen. Het orkest gaat uitgebreid in op sociale veiligheid, wat wordt geborgd door een onafhankelijke vertrouwenspersoon en een protocol met omgangsvormen en procedures. Het orkest beschrijft voldoende hoe het eerlijke beloning van medewerkers en personeel nastreeft. Het betaalt conform de cao Muziekensembles en sluit zich hier per 1 januari 2025 formeel bij aan.

Toegankelijkheid

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw laat in zijn aanvraag zien een goed beeld te hebben van de verschillende doelgroepen die het bedient en maakt daarvoor gebruik van een doelgroepenmodel. Het werkt een marketingbeleid uit per doelgroep en koppelt in zijn plan duidelijke doelen aan zijn verschillende marketinguitingen. Opvallend is dat het orkest door de verbreding van zijn programmering de laatste jaren een diverser en jonger publiek is gaan bereiken, zoals met de programmalijn Jazz&Vrijheid en met de toenemende activiteiten op het gebied van educatie en talentontwikkeling. De instelling verwacht gedurende de periode 2025 - 2028 een toename van het aantal livebezoekers. Ze rekent gemiddeld op 43.400 bezoekers per jaar, voor ruim vijftig voorstellingen.

Het orkest geeft per jaar slechts één schoolgebonden voorstelling. Het aantal schoolgebonden activiteiten op locatie loopt in periode 2025 - 2028 op van acht (voor 240 leerlingen) in 2025 tot vierentwintig (voor 720 leerlingen) in 2028. Dit vindt de raad een verheugende ontwikkeling.

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw bespeelt het hele land. Het heeft vaste relaties met enkele zalen waar het jaarlijks staat met 'Dutch Jazz Heritage' en de decemberconcerten. Daarnaast zijn er veel concertzalen, pop- en jazzpodia en festivals door het land heen waar het orkest met regelmaat komt. Het wordt uit de

aanvraag niet duidelijk in hoeverre het hier reeksen of eenmalige bezoeken betreft.

Het orkest gebruikt voor zijn marketing nagenoeg geen papieren uitingen, maar kiest voor digitale marketingkanalen, van de eigen website tot de gebruikelijke social media. Het verwacht in subsidieperiode 2025 - 2028 een grote groei aan bezoekers van al deze kanalen, wat ietwat onrealistisch oogt. Het orkest wil zijn gedigitaliseerde bibliotheek in de komende periode via zijn webshop toegankelijk gaan maken voor andere gebruikers. Ook wordt de website aangevuld met educatief materiaal. Dit vindt de raad goede ideeën.

Met betrekking tot de educatieve activiteiten voor kinderen stelt het orkest zich ten doel kinderen te bereiken die niet vanzelfsprekend al met concertbezoek en livemuziek in aanraking komen. Daarvoor worden onder andere hoge kortingen gegeven aan kinderen van ouders met een minimuminkomen. Ook wordt samengewerkt met een aantal vaste scholen voor basis- en voortgezet onderwijs in Amsterdam, Zaandam, Landsmeer en Nijmegen.

Bedrijfsmatige gezondheid

Op grond van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) uit de jaarrekening 2022 concludeert de raad dat het Jazz Orchestra of the Concertgebouw financieel gezond is. De instelling heeft een diverse financieringsmix en zet de komende periode in op verbreding hiervan voor een betere risicospreiding. De lasten stijgen in de periode 2025 - 2028 als gevolg van onder andere de invoering van de cao, een toename van het educatieve aanbod en het talentontwikkelingsaanbod, internationale optredens en de eigen festivals. De plannen van de instelling sluiten aan bij de begroting. De ingediende begroting is niet geheel sluitend; jaarlijks begroot het orkest iets meer lasten dan baten. Dit wordt niet toegelicht.

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw licht goed toe hoe het de principes van de Governance Code Cultuur toepast.

Geografische spreiding

Het Jazz Orchestra of the Concertgebouw is gevestigd in Amsterdam. Binnen de categorie Muziekensembles en koren zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaatsen van de aanvragers.